

РЕШЕНИЕ

№ 4133

гр. София, 23.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав,
в публично заседание на 11.02.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **13868** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. АПК, вр. с чл.118, ал.1 и ал. 2 КСО.

Образувано е по жалба от Н. Б. К. срещу Решение № 2153-21-352 на директора на ТП на НОИ С., с което е потвърдено Разпореждане № [ЕГН]/75/ 04.10.2019 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, постановяващо отказ за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст /ОСВ/ на жалбоподателя на основание чл. 68, ал. 1 — 2 и чл. 69в от КСО.

Недоволен от постановеното решение, Н. К. го обжалва в законоустановения за това срок, като излага твърдения, че учителският му осигурителен стаж е неправилно изчислен в хода на административното производство, тъй като не е зачетен стажът му за периода 1986 г. – 1991 г. В жалбата си изтъква, че съобразно заявената изрична воля на законодателя по отношение на положения трудов стаж до 31.12.1999 г., следва да се прилагат действащите дотогава разпоредби, а не тези, действащи към момента на постановяване на оспорваното решение. Така, към момента на полагане на спорния трудов стаж е действал Закона за народната просвета /обн. ДВ, бр. 218 от 1948 г., отменен със Закон за народната просвета от 1991 г. / обн. ДВ, бр. 86 от 18.10.1991 г./ и Указ № 330 на народната просвета /обн. изв. бр. 90 от 1954 г., отм. ДВ, бр. 86/91 г./. В тази връзка, жалбоподателят счита, че позоваването на чл.19 от Наредба за пенсиите и осигурителния стаж /в сила от 02.08.2003 г./ е неправилно, тъй като Наредбата е неприложима към спорния трудово- осигурителен период. На следващо място,

жалбоподателят счита, че административният орган неправилно е посочил, че длъжността, която е заемал през процесния период не може да се счете за учителска, тъй като от представените по преписката преписи от длъжностната характеристика и от трудовата книжка е видно, че е бил назначен на длъжност „организатор на възпитателна работа в студентско общежитие“ с функции да „участва в организирането на учебно- възпитателни мероприятия“, от което следва, че в кръга на задълженията му е било да извършва възпитателна дейност, а съобразно дипломата му за висше образование, има изискуемата квалификационна степен „учител“. Моли решението и потвърденото с него разпореждане да бъдат отменени, а преписката да бъде върната за ново разглеждане. Претендира разноски, съобразно договор за правна защита и съдействие.

Ответникът по оспорването –директорът на ТП на НОИ –С. -град, чрез процесуалния си представител – юриконсулт В., оспорва жалбата като неоснователна и иска от съда да я отхвърли и да потвърди обжалваното решение. Претендира разноски за юриконсулско възнаграждение.

Съдът, като обсъди становищата на страните, доказателствата по делото поотделно и в тяхната съвкупност, и като направи проверка по реда на чл.168 от АПК, приема за установено следното:

Производството по издаване на оспорения акт е започнало със заявление на оспорващия с вх. № 2113-21-6596/12.08.2019 г. /л. 33/ до директора на ТП на НОИ [населено място] за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл. 69в от КСО. Към заявлението са били приложени и съответните документи за доказване на осигурителния стаж.

С разпореждане № [ЕГН]/75 от 04.10.2019 г. /л.69/, длъжностно лице по пенсионно осигуряване към НОИ С. отказва да отпусне лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на Н. Б. К., тъй като лицето няма изискуемите по тази разпоредба 30 години и 8 месеца учителски осигурителен стаж.

В срока по чл. 117, ал. 2 от КСО, К. обжалва разпореждането пред директора на ТП на НОИ – С. с жалба, с вх. № 1012-21-1879/18.10.2019 г., в която сочи, че трудовият му стаж през периода от 1986 г. – 1991 г. на длъжността „организатор възпитателна дейност“ във Висш институт по физическа култура „Г. Д.“ не е зачетен като учителски осигурителен стаж.

С оспореното решение, директорът на ТП на НОИ –С. е отхвърлил жалбата на оспорващия К.. Административният орган, съобразявайки изискването на чл.69в от КСО за кумулативност на двете предпоставки - лицето да е навършило необходимата пенсионна възраст от 60 години и 10 месеца и да има необходимия учителски осигурителен стаж от 30 години и 8 месеца, потвърждава обжалваното разпореждане. Изводите си е направил, съобразявайки разпоредбата на чл. 19, ал. 3 от НПОС, с която е прието, че учебни и възпитателни заведения по смисъла на ал. 1 са създадените по реда на отменения Закон за народната просвета /ДВ, бр. 79 от 2015 г./ или по Закона за предучилищното и училищното образование, след което се е позовал на приложимия към спорния трудово-осигурителен период закон, а именно Закон за народната просвета /ЗНП/, обн, ДВ, бр, 218 от 17.09.1948 г. и отменен с ДВ, бр. 86 от 18.10.1991 г. В Закон за народната просвета /ЗНП/, обн, ДВ, бр, 218 от 17.09.1948 г. и отменен с ДВ, бр. 86 от 18.10.1991 г. са определени училищата, попадащи в приложното му поле. Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗНП /отм./, подведомствени на Министерството на народната просвета са всички предучилищни и училищни заведения, с изключение на

висшите учебни заведения и училищата и курсовете под ведомството на Министерството на външните работи, Министерството на вътрешните работи, Министерството на народната отбрана, Министерството на народното здраве, Министерството на земеделието и горите, Министерството на железопътните, автомобилните и водните съобщения, Министерството на пощите, телеграфите и телефоните и на Комитета за наука, изкуство и култура /училище за подготовка на филмови кадри/. Ето защо, директорът на ТП на НОИ –С. е счел, че през процесния период, обжалваният не е придобил трудово-осигурителен стаж за длъжност „учител“ или „възпитател“, след като трудовото му правоотношение се е развило извън правната сфера на подведомствените на Министерството на народната просвета учебни заведения.

Решението е връчено на оспорващия на 25.11.2019 г., съгласно известие за доставка /л.74/, а жалбата срещу него е постъпила при административния орган на 06.12.2019 г. В хода на съдебното производство като доказателства по делото са приети представените от оспорващия: декларации от Н. С. Ч. и П. Г. К. /л. 10 и 11/, от които е видно, че господин К. е работел като „организатор възпитателна дейност“ в отдел „Общежития“ и като инспектор във В.; препис от заповед за преназначаване от 1986 г., допълнително споразумение към трудов договор, с което лицето е назначено на длъжност „организатор възпитателна дейност“ към отд. „Общежития“, личностна характеристика, заверено копие от диплома за висше образование, заверено копие на трудова книжка № 117 от 1978 г., на чиито стр. 12 и 14 /л.22 и 23/ е отбелязано, че оспорващият е работел като „организатор учебна спортна дейност“ и като „организатор по възпитателна дейност“ във ВУЗ /Висш институт за физическа култура „Г. Д.“/ от 1986 г. до 1991 г.

По делото, като свидетел, е разпитан: П. Г. К.- работел като директор в Н. /бивш В./, през периода от 1976 г. до три години преди датата на разпита, който сочи, че жалбоподателят е работел при тях в общежитията и е отговарял за възпитателната дейност на студентите. Работел е 4-5 години на щат, но не помни точния период. Счита, че възпитателната дейност се припокрива с учебно-възпитателната дейност, тъй като едни и същи са лицата, на които се упражняват двете дейности. Дейността на жалбоподателя не е била обвързана с учебен план и не са му възлагали хонорувани часове, тъй като е отговарял за битовите въпроси, възникнали по отношение на общежитията.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата, като подадена от надлежна страна, срещу индивидуален административен акт, подлежащ на оспорване и в срока по чл. 118 ал. 1 от КСО, е процесуално допустима.

Оспореният акт е издаден от компетентен орган, в изискуемата от закона писмена форма, съдържащ правни и фактически основания. При неговото постановяване административният орган не е допуснал съществено нарушение на административнопроизводствените правила, а и оспорващият не твърди наличието на такива.

Спорен между страните в въпросът дали трудът на оспорващия през периода от 1986 г. – 1991 г. на длъжността „организатор възпитателна дейност“ във Висш институт по физическа култура „Г. Д.“ е учителски осигурителен стаж по смисъла на ЗНП /отм./, чл.15 от Указ № 330 на народната просвета, чл.69в, ал.1 и § 9 от ПЗР на КСО

или не. Административният орган не е зачел този трудов стаж като учителски осигурителен стаж, в резултат на което на оспорващия е зачетен учителски осигурителен стаж от 26 години, 07 месеца и 11 дни.

Административен съд София-град, III то отделение, 60 състав, намира следното:

Съгласно специалният ред за придобиване на право на пенсия от учителите, уреден в чл. 69в от КСО, претендиран от жалбоподателя, следва да са изпълнени две предпоставки, относими към 2019 г. - учителски осигурителен стаж 30 години и 08 месеца и навършена възраст 60 години и 10 месеца.

Съгласно чл. 69в, ал. 5 от КСО лицата, които заемат учителски длъжности, и зачитането на осигурителния стаж за учители по смисъла на този кодекс, се определят с наредбата по чл. 106 от КСО - с НПОС. По силата на чл. 19, ал. 1 от НПОС, учителски стаж е осигурителният стаж, положен на учителска или възпитателска длъжност в учебни и възпитателни заведения. За учителски стаж се счита и осигурителният стаж на директорите и заместник-директорите на учебни и възпитателни заведения, ако те са изпълнили пълната норма задължителна преподавателска работа. Според чл. 19, ал. 3 от НПОС, учебни и възпитателни заведения по смисъла на ал. 1 са създадените по реда на отменения Закон за народната просвета /ДВ, бр. 79 от 2015 г./ или по Закона за предучилищното и училищното образование. С други думи - за да бъде определен като учителски стаж, същият:

- трябва да е придобит на учителска или възпитателска длъжност при изпълнена пълната норма на задължителна преподавателска работа;
- в учебни и възпитателни заведения, създадените по реда на отменения Закон за народната просвета /ДВ, бр. 79 от 2015 г./ или по Закона за предучилищното и училищното образование.

Именно цитираната правна уредба се явява приложима, тъй като съответствието на административния акт с материалния закон се преценява към момента на издаването му /чл. 142, ал. 1 от АПК/. Правото на пенсия се преценява именно с оглед на действащите правила, а не по силата на отменени разпоредби.

В цитирания и в жалбата § 9 от ПЗР на КСО е регламентирано, че времето, което се зачита за трудов стаж при пенсиониране, положен до 31.12.1999 г. съгласно действащите дотогава разпоредби, се признава за осигурителен стаж по този кодекс. С посочената разпоредба трудовият стаж до 31.12.1999 г. се приравнява на осигурителен, а не се приема като приложимо отменено вече законодателство.

Според Законът за народната просвета /ЗНП/, обн. ДВ, бр. 218 от 17.09.1948 г. и отменен с ДВ, бр. 86 от 18.10.1991 г., релевантно се явява обстоятелство, че жалбоподателят е работил във ВУЗ — във В. „Г. Д.“, което се потвърждава освен от трудовата книжка, и от приложените към жалбата декларации на П. Г. К. и на Н. С. Ч.. Като висше учебно заведение, Н. /В./ не попада в приложното поле на ЗНП /отм./. Този извод се потвърждава и от подробната историческа справка, според която академията е създадена като Висше училище за телесно възпитание с указ на Негово Величество Б. III през 1942 г., през 1953 г. с постановление на МС наименованието ѝ се променя на Висш институт за физическо възпитание и спорт, а от 1995 г. с решение на Народното събрание се преименува на Национална спортна академия.

Предвид горното, досежно спорния стаж не е изпълнено императивното изискване да е придобит в учебни и възпитателни заведения, създадените по реда на отменения Закон за народната просвета /ДВ, бр. 79 от 2015 г./ или по Закона за предучилищното

и училищното образование.

В случая не е изпълнено и второто изискуемо условие - трудът да е придобит на учителска или възпитателска длъжност при изпълнена пълната норма на задължителна преподавателска работа.

По данни от Трудова книжка № 117, издадена от КИПП по картография, и образец УП-3 № Р1-1338/04.10.2019 г., издаден от Н. „В. Л.“, през спорния период Н. К. е заемал следните длъжности:

По трудова книжка:

- от 01.01.1986 г. до 01.09.1989 г. - инспектор;
- от 01.09.1989 г. до 01.10.1992 г. - организатор по възпитателна дейност.
- По образец УП-3 № Р1-1338/04.10.2019 г.:
- от 01.01.1986 г. до 22.12.1989 г. - инспектор И.;
- от 22.12.1989 г. до 02.09.1991 г. - организатор възпитателна дейност.

В обжалваното решение правилно е прието, че заеманите от жалбоподателя длъжности са свързани с контролна и организаторска работа, а не с непосредствено обучаване и възпитаване в училищата, създадени по реда на ЗНП /отм./ и изчерпателно изброени в чл. 1, ал. 1 от ЗНП /отм./. В приложената към жалбата длъжностна характеристика на „организатор по възпитателната работа“ в студентско общезитие са посочени именно такива задължения: да изготвя график за дежурства на живущите, да извършва с домакина проверки по стаите, да оформя с домакина документи и др. Посоченото в жалбата задължение „да участва в организирането на учебно-възпитателни мероприятия“ не е цитирано коректно - същото е „да участва в организирането на учебно-възпитателни, обществено-политически и други мероприятия“ и поставя акцент отново на организирането на различни мероприятия, едни от които са учебно- възпитателните.

Съгласно чл.41, ал.2 Правилник за прилагане на Закона за пенсиите /ППЗП/ (отм.), приложим към момента на полагане на процесния трудов стаж, учителски трудов стаж е трудовият стаж на лицата, заемачи длъжности по списък, утвърден от министъра на образованието и науката, съгласувано с управителя на НОИ, ако отговарят на изискванията за заемане на длъжността учител или възпитател съобразно придобитото образование и са изпълнили пълната норма за задължителна преподавателска работа. Нормата на чл.41, ал.2 ППЗП (отм.) е приложима съгласно препращащата разпоредба на §9 от ПРЗ на КСО, съгласно която за осигурителен стаж по кодекса се признава времето до 31.12.1999 г., което са зачита за трудов стаж и за трудов стаж при пенсиониране съгласно действащите дотогава разпоредби.

За да се признае учителски стаж, лицето трябва да отговаря на изискванията за заемане на длъжността учител или възпитател съобразно придобитото образование, професионална квалификация и правоспособност и да е изпълнило пълната норма за задължителна преподавателска работа. Законодателят е използвал понятието "пълна норма на задължителна преподавателска работа", а не "задължителен брой преподавателски часове", които се отнасят за учителите и преподавателите, и са различни в зависимост от училището. Следователно значението на използваното понятие следва да се извлече от характера на изпълняваната дейност. Дейността на възпитателя се е изпълнявала от лица с педагогическо образование, изискуемо за упражняване на учителската професия. Характерът на същата е насочен към обучение и възпитаване на децата в учебни заведения /предучилищни и училищни по смисъла на ЗНП/.

В тази връзка, от длъжностната характеристика не следва, че на жалбоподателя са били вменени задължения да осъществява преподавателска дейност, тъй като организирането на мероприятия, в които да участва действително не изисква педагогическо образование и не е насочена към обучение на деца. За да се ползва от правото си на стаж за заемане на длъжност учител или възпитател, то лицето следва да докаже придобито образование, професионална квалификация, правоспособност и да е изпълнило пълната норма за задължителна преподавателска дейност, съобразно целите на трудовото му правоотношение.

Липсата на възпитателска практика в процесния период се потвърждава и от събраните свидетелски показания, според които жалбоподателят е работил в един от трите блока на Н. по „битови въпроси, възникнали в общежитията“. Според свидетеля дейността на Н. К. „не е обвързана с учебния план на съответното висше учебно заведение. Не са му възлагани хонорувани часове. В този смисъл, жалбоподателят е нямал, респективно не е изпълнявал пълна норма на задължителна преподавателска работа, което също е императивно изискване за определяне на стажа като учителски.

Приложеното към жалбата копие от диплома за завършено висше образование с придобита квалификация „учител по физическо възпитание“ е неотнормено, тъй като доказва квалификация, но не и наличието на релевантните: заемане на учителска или възпитателска длъжност и работа в учебни и възпитателни заведения, създадените по реда на отменения Закон за народната просвета /ДВ, бр. 79 от 2015 г./ или по Закона за предучилищното и училищното образование.

По отношение на цитирания от жалбоподателя Указ №330 за народната просвета (отм), то същият урежда извънучилищните възпитателни дейности, създадени в помощ на училището. Такива са кръжоци, школи, дворци, станции, лагери, ръководени от дружинни ръководители, чиито стаж се приравнява на учителския, поради което същият е неприложим в настоящото производство.

От посоченото е видно, че липсва правно основание стажът на Н. Б. К. за периода от 1986 г. до 1991 г. да бъде зачетен като учителски.

По изложените съображения, настоящият състав намира, че оспореното решение на директора на ТП на НОИ С., е законосъобразно постановено и не страда от визирани в жалбата пороци. Същото следва да бъде потвърдено, а оспорването срещу него да бъде отхвърлено като неоснователно.

При този изход на делото разноски на жалбоподателя не следва да се присъждат. На териториално поделение на НОИ – С., следва да се заплатят разноски за юрисконсултско възнаграждение, в поискания в последното съдебно заседание размер.

Водим от гореизложеното и на основание чл.172, ал.2 АПК, във вр. чл.118, ал. 2 КСО, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ оспорването, по жалбата на Н. Б. К. срещу Решение № 2153-21-352 на директора на ТП на НОИ С. .

ОСЪЖДА Н. Б. К., ЕГН [ЕГН], да заплати на ТП на НОИ С. разноси по делото в размер на 100,00 /сто/ лева.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на преписи от него по реда на чл.137 от АПК.

СЪДИЯ: